

Mw. C. Hermans, Zeewolde,
Beleidsontwikkeling
Gemeente Zeewolde

18 december 2013/ 13 januari 2014

Reactie op conceptnota "Bouwstenen voor integrale toegankelijkheid; Visie en integrale aanpak gemeente Zeewolde"

Geacht mw. Hermans,

U doet ons genoemde conceptnota toekomen met het verzoek hierop te reageren. De heer Frans Schuurman van het CMO-Lelystad stelde deze nota t.b.v. de gemeente Zeewolde op.

U ontving d.d. 9 december 2013 onzerzijds over toegankelijkheid reeds een (ongevraagd) advies n.a.v. de enquête die de Wmo-raad heeft gehouden over dit onderwerp en waar de heer Schuurman een aantal malen aan refereert. Onze reactie die hierna volgt sluit hierbij aan. Wij herhalen niet alle adviezen die we reeds gaven, hoogstens onderstrepen we nog een enkel eerder gegeven advies, naast de overige reacties.

Er zitten nog enkele kleine spelfouten in, die laat ik voor wat ze zijn. Hier nog wel een enkele aanvullende redactionele opmerking.

Blz. 4 onder "De kanteling" en ook elders, wordt er verwezen naar opmerkingen van premier Rutte en het woord participatiemaatschappij wordt hem in de mond gelegd, dit was echter participatiesamenleving. Blz. 5 en elders: smart (specifiek, meetbaar etc.). Ik meende, maar kan mis zijn dat dit of met puntjes wordt geschreven, en/of met hoofdletters en/of tussen aanhalingstekens. Het is waarschijnlijk een kwestie van smaak, maar ik zou in de nota liever over *de* Gemeente Zeewolde hebben gesproken.

Nu meer inhoudelijk:

1. Blz.4/5 Citaat: *Nederland gaat in 2015 het VN-Verdrag 'Mensen met een beperking' ratificeren. Één van de uitgangspunten is dat alle mensen doeltreffend, comfortabel, gezond en veilig kunnen functioneren. De gebouwde omgeving is bruikbaar als hij daarin voorziet.* We nemen aan dat deze ratificatie niet alleen tot deze nota leidt, maar ook tot het voortvarende oplossen van geconstateerde knelpunten.
2. Blz. 5-1- en elders: smart (specifiek, meetbaar etc.). De voorstellen tot het opstellen van plannen zo 'SMART'-mogelijk **vinden wij positief**. Daarbij zal het wel zaak zijn om dan ook *daadwerkelijk* te evalueren of de doelen gehaald zijn en voldoen aan gestelde eisen.
3. Blz.5 -2- er wordt hier en elders regelmatig over een 'Minimumprestatieniveau' gesproken, vooral als ijkpunt. Het vastleggen hiervan is o.i. een goede zaak, zeker als ijkpunt en, als het geënt is op zaken als het eisenpakket voor het ITS en andere breed gedragen voorwaarden voor integrale toegankelijkheid. **We hopen** niet dat dit betekent dat bij voorbaat naar minimum toegankelijkheidsnormen wordt gestreefd, maar zeker naar het zoveel mogelijk verkrijgen van ITS-keurmerken. De vraag is o.a. of de gehandicapte parkeerplaatsen wel voldoen aan de ITS-normen, inmiddels meermalen heb ik gehoord dat ze op een aantal plaatsen in het dorp te smal zijn.
4. Blz. 6: onder "opbouw van de nota" staat: *"...wil gemeente Zeewolde geen onnodige en onbedoelde knelpunten in de gebouwde omgeving veroorzaken.* Het zou wat ons betreft goed zijn deze zin aan te vullen (en daar naar te handelen) met **"of laten bestaan"**. Een zoveel mogelijk bij voorbaat voldoen aan de eisen van het bouwbesluit en de NEN814-normen niet alleen bij het toetsen van het bouwen van derden, maar zeker ook bij de gemeente zelf. Dit om zo min mogelijk achteraf geconfronteerd te

worden met een negatieve toets uit de Wet Gelijke behandeling. Een geconstateerd euvel niet per definitie laten rusten tot een nieuwe onderhoudsronde. Als iets echt een knelpunt is dit onder handen nemen. Natuurlijk geen risico's laten bestaan, maar ook zonder dat kan slechte toegankelijkheid aangepast moeten worden. Toegankelijkheid gaat vóór esthetiek¹. Toegankelijkheid vraagt niet alleen om aanpassen van knelpunten maar ook van handhaving (zie ook eerder nota).

5. Blz.9 na kop "zelfstandig wonen" staat: *"De doelstelling om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen is beleidsmatig verankerd in de gemeentelijke doelstelling om woningen te bouwen met Woonkeur [Woonvisie Zeewolde 2010-2015]. Hiermee is de woning geregeld maar zelfstandig kunnen wonen stelt ook eisen aan het woongebouw, de omgeving en de algemene voorzieningen."*

Wij onderschrijven deze doelstelling. De ervaringen van bewoners zijn echter met de bekende woningstichtingen niet altijd zo positief. Te veel nog vanuit regeltjes bekeken, i.p.v. goede oplossingen. Twee voorbeelden zijn illustratief:

- a. Een bewoner aan de Bonkes heeft niet zo lang gelden zelf – niet via de Wmo – zijn scootmobiel (absoluut noodzakelijk voor zijn mobiliteit buiten) vervangen. Deze nieuwere versie is breder dan de vorige. Deze kan hij daardoor niet meer zonder hulp het huis in of uit rijden. Omdat hij deze niet via de Wmo heeft aangeschaft, is men niet bereid over een oplossing na te denken dat hij weer zelfstandig in- en uit kan. De man blijft zo afhankelijk van hulp van burens.
- b. Een schrijnend verhaal: iemand was door een valpartij in een rolstoel belandt. Deze persoon wilde met de partner naar een aangepaste woning. De woningstichting hier in Zeewolde had iets beschikbaar. Echter het was te klein voor 2 personen. Men vond dat de aanvrager daar prima kon wonen en dat de partner dan maar in een ander deel van het gebouw kon wonen 1 hoog.....(!)

In/bij seniorvriendelijke woongebouwen zal meer rekening gehouden moeten worden met de mogelijkheid van het stallen van mobiliteitshulpmiddelen. Niet alleen qua ruimte, maar ook qua oplaadmogelijkheden. Met name in De Terp zijn, ondanks aanpassingen, nog steeds problemen.

Mogelijk kan de gemeente hier nog eens toetsen en specifiek genoemde problemen nog eens met de woningbouwvereniging opnemen.

6. blz. 10. Hoofdstuk. 4 "ambitie integrale toegankelijkheid": Daar staat: *"Daarom zal er afhankelijk van de financiële mogelijkheden ook gekeken worden of die ontbrekende schakel ingevuld kan worden. De bestaande openbare ruimte kan op deze manier binnen één onderhoudscyclus een upgrade krijgen. Gemeente Zeewolde gaat derden die een gebouw met een bezoekersfunctie gaan realiseren op actieve wijze motiveren integraal toegankelijk te bouwen."*

Wij begrijpen dat financiële mogelijkheden een medetoetssteen zijn, maar er is ook zo iets als prioriteiten stellen en je minimumeisenpakket zo snel als mogelijk verwezenlijken. **Wij pleiten** ervoor dat men soms ook eerder al kijkt wat er écht snel moet gebeuren in bestaande belemmerende situaties. In het 9 december uitgebrachte advies brengen we bijvoorbeeld het probleem van het openen van de deur in de Ravelijngarage naar voren, waarvoor nogmaals graag aandacht en een aantal ongelijkheidsproblemen op en rond stoepten bij het Horsterplein.

¹ Een voorbeeld dat mij na de vorige notitie ter ore kwam over de invalide parkeerplaatsen bij Mozaïek/Toermalijn achter bij de Coöp. Een bewoner aldaar parkeert structureel zijn auto op een van deze Gehandicapten parkeerplaatsen, terwijl er geen bord met een kenteken staat vermeldt. Ten eerste betekent dit dat er overdag bij halen/brengen schoolkinderen geen gehandicapten parkeerplaats beschikbaar is. Ten tweede is deze vanwege niet parkeerverbod bij de flat ook vaak niet goed bereikbaar vanwege geparkeerde auto's. Met een beleidsambtenaar van de gemeente werd ter plekke gekeken en werden opties doorgesproken hoe het anders zou kunnen. Daarbij waren beperkt budget en esthetica de belangrijkste argumenten waarom het 'lastig' zou worden om de G-P-plaatsen breder te maken en/of te verplaatsen. Het probleem is nog niet opgelost, noch vond de beloofde terugkoppeling plaats..

En, de balie in het gemeentehuis bij de ingang, is vanaf het begin van de verbouwing ons een doorn in het oog. Hier had een lager ontvangstdeel voor rolstoelers onderdeel vanuit behoren te maken. **Graag nog eens naar kijken** (al wel eerder mondeling onder de aandacht gebracht). En zie het advies in hoofdstuk.5: “ *Bij drukbezochte gebouwen zouden in principe geen knelpunten mogen voorkomen. Daarom is het zinvol een toegankelijkheidskeuring te laten uitvoeren en een specifiek plan van aanpak(te maken).*” Zou ons gemeentehuis nu wel voor een ITS in aanmerking komen, dat wagen we te betwijfelen en is natuurlijk niet goed.

Er worden een aantal zeer behartenswaardige dingen gezegd over het toetsen van gebouwen aan ITS kenmerken, bijvoorbeeld i.v.m. scootmobielen e.d. We onderstrepen deze opmerkingen (zie o.a. bij 5.2). ook de expliciete aandacht voor de specifieke problematiek voor mensen met een GGZ-achtergrond juichen we toe.

7. Blz. 13, Hoofdstuk 5. Praktische uitwerking

Dat vinden we nu echt integraal in dit geval. Niet alleen de omstandigheden van burgers buiten, maar ook omstandigheden voor de werknemers binnen benoemen.

8. Blz. 16. Gebouwentoets

Hier wijzen we er graag nog eens op dat een aantal winkels in het dorp door gebruikers van scootmobielen, e.d. als slecht bereikbaar worden ervaren (zie advies 9 december). **We vroegen en vragen hier nogmaals** of de gemeente dit met deze uitbaters wil bespreken. Goed hen erop te wijzen dat bij verbeteringen, bijvoorbeeld voldoen aan ITS, ze zichzelf toe kunnen voegen aan de site www.ongehinderd.nl. Eerder wezen we in deze nota al op de balie in het gemeentehuis. Het zou mooi zijn als de gemeente ook zelf vermeld wordt op genoemde site.

9. De bijlage

Het is voor minder ingevoerde lezers prettig als er nog even op een rijtje wordt gezet waar de gemeente zich aan móet houden (vooraf) en waaraan ze zich bij voorbaat ook aan wil houden (en derden op aanspreekt), om toetsen achteraf aan meer of minder expliciete normen (VN verdrag, de Wet gelijke behandeling etc.) glansrijk te kunnen doorstaan.

Prima als de adviezen in 5.8 en 5.9 integraal worden overgenomen en in de toekomst toegepast, zodat problemen die nu naar voren zijn gekomen, worden vóórkomen.

Wij wensen u succes en wijsheid toe bij het formuleren van een definitief advies aan B&W in deze.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'D. van Klarbergen', is placed over a light grey rectangular background.

D. van Klarbergen – van Holland, voorzitter